

Uchwała Nr XIX/91/2012
Rady Gminy w Nowym Kawęczynie
z dnia 19 października 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842; z 2011 r. Nr 149, poz. 887) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Gminy

Małgorzata Meszka

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016

I. Wstęp

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie uchwalona została **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr.180, poz. 1493 z późn. zm.)**.

Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, prowadzącym nie tylko do uszkodzenia ciała ofiary, ale także okaleczającym psychikę.

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długofalowy i cykliczny.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

- 1. Przemoc fizyczną** – obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból, cierpienie fizyczne,
- 2. Przemoc psychiczną** - która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych,
- 3. Przemoc seksualną** - działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszająca intymność pożycia,
- 4. Przemoc ekonomiczną** - dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy.

Każdej z wymienionych rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy:
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczenie dostępu do pożywienia, nie udzielenie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	poniżanie, naśmiewanie się, kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb.

Przemoc seksualna	To zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego
Przemoc ekonomiczna	niezaspakajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Nowy Kawęczyn ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2012-2016. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

II. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Nowy Kawęczyn.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest doskonalenie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Diagnoza zjawiska

W Gminie Nowy Kawęczyn (podobnie, jak i w skali całego kraju) zjawisko przemocy występuje najczęściej w rodzinach najuboższych, jest powiązane z alkoholizmem, niskim wykształceniem i niską świadomością społeczną.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie i Policji prowadzą sprawy z wykorzystaniem procedury i dokumentacji Niebieskiej Karty. Ze względu na charakter problemu dokładne oszacowanie skali zjawiska w gminie nie jest łatwe. W roku 2011 Policja założyła 1 Niebieską Kartę.

Ofiary przemocy często przez wiele lat ukrywają swój problem. Przypadki znęcania się wciąż pozostają tematem zamkniętym w obrębie domu rodzinnego. Ofiary przemocy boją się lub wstydzą się o tym mówić, albo nie postrzegają zachowań sprawcy jako przemocy.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z wystąpieniem przemocy ukrytej, czyli występującej w rodzinie, w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu niskiego poziomu wiedzy na temat jej występowania.

III. Cele ogólne i szczegółowe programu

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi są:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy
2. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna - ofiarowane dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy.
4. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.

7. Poszerzenie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów tego problemu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
8. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych.
9. Ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów (ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej).
10. Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy (porady psychologa, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy).
11. Usprawnienie współpracy między różnymi instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.
12. Współpraca z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

IV. Działania w ramach programu

1. Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, złożonego z grupy specjalistów reprezentujących instytucje zobligowane do przeciwdziałania przemocy w rodzinie (jednostki pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, placówki oświatowe, kuratorzy sądowi, organizacje samorządowe i inne). Termin realizacji – rok 2012. Za realizację odpowiedzialny jest Wójt Gminy Nowy Kawęczyn i Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Prowadzenie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.
Termin realizacji – lata 2012-2016.
Do zadań zespołu należeć będą:
 - a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
 - c) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
 - d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - f) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
 - g) prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
3. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:
 - a) kierowanie zarówno ofiar, jak i sprawców przemocy do specjalistycznych poradni rodzinnych lub psychologa,
 - b) współpraca z instytucjami prowadzącymi domy i schroniska samotnej matki.
4. Podwyższenie umiejętności kadry instytucji zobligowanych do przeciwdziałania przemocy poprzez tematyczne szkolenia przedstawicieli tych służb, oraz organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji.
5. Działania informacyjno-edukacyjne, a w szczególności:
 - a) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją,
 - b) udostępnianie i rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, informatorów itp.) dotyczących zjawiska przemocy oraz procedur prawnych z tym związanych,
 - c) udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,

d) zamieszczanie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Nowy Kawęczyn.

Termin realizacji 2012-2016.

6. Odpowiedzialni za realizację: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

V. Przewidywane efekty

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy (np. agresji, wandalizmu, nieporadności życiowej).
8. Zmniejszenie skali wynikających z przemocy dysfunkcji rodziny.

VI. Realizatorzy programu

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie.
2. Urząd Gminy w Nowym Kawęczynie.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Sąd Rejonowy w Skierniewicach.
5. Placówki oświatowe w Gminie Nowy Kawęczyn.
6. Placówki ochrony zdrowia.
7. Komenda Policji w Skierniewicach.

VII. Finansowanie zadań

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą środki finansowe pochodzące z budżetu gminy.